Toezichtthema's DNB 2019

Pensioenfondsen

Thema's DNB toezicht* - Pensioenfondsen	
Aandachtspunt	**Uitwerking**
Toekomststrategie	De consolidatie in de sector zet zich voor, onder meer naar Algemene Pensioenfondsen (APF). DNB constateert dat de instellingen met intentie tot liquidatie hierbij belemmeringen ervaren. In 2019 zal DNB aandacht besteden aan het identificeren en adresseren van deze belemmeringen om de instellingen beter in staat te stellen om tijdig hun eigen doelstellingen te realiseren.
Nieuw pensioencontact	De onderhandelingen betreffende het pensioenakkoord zijn eind 2018 vastgelopen. Een nieuw pensioencontract zal grondig moeten worden voorbereid. Dit ziet op beslistrajecten alsmede op de wijze van betrokkenheid van fondsorganen. Voor pensioenuitvoeringsorganisaties zal de operationele en administratieve transitie naar een nieuw pensioencontract eveneens veel voorbereiding vergen. Gezien de complexiteit van de huidige pensioencontracten en de aanwezige legacy, besteedt DNB aandacht aan het effectief beheersen van IT- en operationele risico's.
Implementatie IORP II	In januari 2019 treedt de Nederlands implementatie van de Europese richtlijn IORP II in werking. Vanaf dat moment zal DNB daar toezicht op houden. Pensioenfondsen zijn verplicht de risicobeheer-, de actuariële- en interne auditfunctie in te richten. Grote en middelgrote pensioenfondsen dienen voor 1 september 2019 de kandidaat sleutelfunctiehouders ter toetsing bij DNB aan te melden. Kleine fondsen hebben een jaar langer de tijd. Verder zal DNB in het eerste halfjaar van 2019 gesprekken voeren over de overige gevolgen van de implementatie van IORP II, waaronder de eis om een Eigen Risico Beoordeling op te stellen en de integratie van ESG (Environmental, Social and Governance) in het risicobeheer. DNB start in de tweede helft van 2019 met een aantal verdiepende onderzoeken teneinde inzicht te krijgen in hoeverre de pensioenfondsen voldoen aan de nieuwe eisen. De selectie van te onderzoeken pensioenfondsen zal risicogebaseerd geschieden.
Financiële positie en voorbereiding mogelijke kortingen	DNB zal in 2019 de nadruk leggen op de financiële positie van een pensioenfonds en bewaken dat deze op adequate wijze wordt weergegeven. De financiële positie van een aantal pensioenfondsen is nog niet op orde. Zonder tijdig herstel zullen pensioenen in 2020 of 2021 mogelijk gekort moeten worden. DNB zal zich hierbij focussen op niet-acceptabele waarderingen en wijzigingen in de balans. Verder staan er in 2019 voor een aantal pensioenfondsen EIOPA stresstesten in de planning.
Duurzaam beleggen	DNB zal zich in 2019 inzetten op informatievoorziening met betrekking tot duurzaam beleggen, opdat pensioenfondsen bewuste keuzes maken ten aanzien van duurzaam beleggen. Naast het delen van *good practices* en het organiseren van *round tabels* zal DNB in 2019 het seminar Toezicht Middelgrote Pensioenen organiseren. Ook zal DNB in 2019 toezicht houden op ESG, door middel van on-site risicobeheer en beleggingsonderzoeken. Daarbij zal zij ook kijken naar de achterliggende vermogensbeheerders om te zien of de verstrekte informatie voldoende details bevat om als pensioenfonds de klimaatrisico's te kunnen beheersen.
Cyberrisico's en datakwaliteit in een digitaliserende omgeving	Digitalisering leidt ertoe dat er steeds meer informatie digitaal en via online kanalen beschikbaar wordt gesteld. DNB zal in 2019 toezicht houden op operationele en IT-risico's. Middels uitvragen en onderzoeken bij pensioenfondsen en pensioenuitvoerders zal aandacht worden gevraagd naar cybersecurity en specifieke uitbestedingsrisico's.
Integriteitstoezicht en Gedrag & Cultuur toezicht	In 2019 blijft DNB zich vooral richten op het risico van belangenverstrengeling bij pensioenfondsbestuurders. DNB zal uitkomsten uit onder andere data-analyses afkomstig uit andere bronnen gebruiken om dat risico scherper in kaart te brengen.

*** Pensioenfondsen ontvangen een op maat gemaakte kalender met daarin de onderzoeken die voor hun pensioenfonds van toepassing zijn.**

Toezichtthema's DNB 2019

Pensioenfondsen

Thema's DNB toezicht – sector overstijgend	
Aandachtspunt	**Uitwerking**
Technologische vernieuwing	DNB geeft technologische vernieuwing de ruimte, zodat de financiële sector zich kan ontwikkelen en verbeterde dienstverlening kan ontstaan. Toegenomen digitalisering veroorzaakt echter ook (nieuwe) risico's, zoals cybercriminaliteit. DNB wil bereiken dat financiële instellingen hun niveau van beheersing van cyberrisico's verhogen. DNB voert ook in 2019 onderzoeken uit bij financiële instellingen naar de beheersing van risico's ten aanzien van informatiebeveiliging. DNB brengt het belang van het beheersen van cyberrisico bij financiële instellingen onder de aandacht middels uitvragen en onderzoeken naar cybersecurity en specifieke uitbestedingsrisico's. Daarnaast onderzoekt DNB de impact van financiële innovaties, zoals robotics en blockchaintechnologieën.
Toekomstgerichtheid en duurzaamheid	In 2019 onderzoekt DNB bij financiële instellingen het verandervermogen ten aanzien van technologische innovatie en het kunnen oplossen van hardnekkige problemen. Deze onderzoeken richten zich in het bijzonder op de rol van intern toezicht. DNB heeft met de stresstest in kaart gebracht dat een disruptieve energietransitie tot stevige verliezen kan leiden, zodat DNB ook in 2019 de beheersing van die risico's en de financiering van groene investeringen zal verankeren in de beoordelingskaders en zal agenderen voor gesprekken met onder toezicht staande instellingen. Daarnaast zal DNB in 2019 aandacht besteden aan de inwerkingtreding van de eis aan kantoorpanden om te voldoen aan minimaal energielabel C. Deze eis heeft direct gevolgen voor aan kantoren gerelateerde beleggingen en leningen. Financiële instellingen zullen in kaart moeten brengen welk deel van hun bedrijfsleningen met vastgoed kantoren als onderpand betreft én wat de energielabelverdeling is. .
Financieel-economische criminaliteit	DNB is streng op financieel-economische criminaliteit omdat financiële instellingen nog onvoldoende adequate invulling geven aan hun poortwachterfunctie. De invulling van deze functie moet worden verbeterd. DNB zal de bestuurders en andere leidinggevenden, zoals hoofd compliance en/of audit, en de raad van toezicht-leden aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het borgen van de poortwachterfunctie en het zorgdragen voor de juiste compliancehouding. Het integriteitstoezicht van DNB in 2019 vindt thematisch en instelling-specifiek plaats, waarbij een nauwe samenwerking zal zijn met onder andere het OM, de AFM, de Belastingdienst en FIOD. In 2019 zal een taskforce voor de bestrijding van zware criminaliteit en het ondermijnen van financiële sancties gestalte krijgen.

Thema's Autoriteit Persoonsgegevens (AP) toezicht – Financial services - Sector overstijgend

Aandachtspunt	Uitwerking
(Register van (niet-gemelde)) datalekken	Sinds het van kracht zijn van de Wet Meldplicht Datalekken op 1 januari 2016, zijn organisaties verplicht om datalekken te melden en een register daarvan bij te houden. Voordat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking trad op 25 mei 2018, lag de focus van de AP voornamelijk op het stimuleren van de verantwoordelijkheden van organisaties om datalekken te melden en (intern) te registreren. Onder de AVG moeten ook niet-gemelde datalekken worden geregistreerd. De AP heeft aangegeven in 2019 extra aandacht te zullen besteden aan niet-gemelde datalekken en datalekken die (mede) zijn veroorzaakt door ernstige tekortkomingen in de beveiliging. De AP zou dit kunnen controleren door dergelijke registers bij de desbetreffende organisaties op te vragen.
(Tekortkomingen in) de beveiliging van persoonsgegevens	De AP geeft aan dat een adequate beveiliging van persoonsgegevens van groot belang is, met name indien binnen een organisatie veel (gevoelige) persoonsgegevens worden verwerkt. Het niet op orde hebben van de beveiliging en/of toegangsautorisatie kan grote risico's met zich meebrengen voor de bescherming van persoonsgegevens, voornamelijk als hierdoor een datalek ontstaat. Derhalve heeft de AP ook aangegeven extra aandacht te zullen besteden aan datalekken die (mede) zijn veroorzaakt door ernstige tekortkomingen in de beveiliging (zoals hierboven aangegeven).

Contact

Nicolette Opdam
HVG Law
nicolette.opdam@hvglaw.nl
+ 31 (0)88 - 407 0428

Bianca van Tilburg
HVG Law
bianca.van.tilburg@hvglaw.nl
+ 31 (0)88 - 407 0431